

RAPORT ZESPOŁU DORADCZEGO

I. Nazwa szkoły zawodowej:

**Technikum nr 2 w Zespole Szkół Agropresiębiorczości im. Szkół
Podchorążych Rezerwy w Zambrowie**

II. Nazwa zawodu: Technik robót wykończeniowych w budownictwie

III. Skład Zespołu Doradczego:

Przewodnicząca Zespołu Doradczego:

1. Prof. AŁ. dr hab. Cecylia Sadowska-Snarska – Członek ZAD

Członkowie:

2. Prof. UwB dr hab. Grażyna Michalczuk - ekspert ds. rynku pracy
3. Dr Anna Szafranek (UwB) - ekspert ds. uczniowskich
4. Dr inż. Agnieszka Jabłońska-Krysiewicz (PB) – ekspert (przedstawiciel
pracodawców)

**POZIOM DOSTOSOWANIA ANALIZOWANEGO ZAWODU DO POTRZEB
RYNKU PRACY I PRACODAWCÓW**

Obszar dostosowania	Stopień dostosowania kształcenia w analizowanym zawodzie do potrzeb rynku pracy i pracodawców ¹		
	Wyróżniający	Pozytywny	Wymagający doskonalenia
1. Analizowany kierunek kształcenia i jego program nauczania uwzględniają współczesne trendy rozwojowe, odpowiadają potrzebom rynku pracy, są zgodne z dokumentami strategicznymi woj. podlaskiego		x	
2. Pracodawcy są włączeni w proces projektowania, realizacji i oceny efektów uczenia się w zawodzie		x	
3. Szkoła prowadzi skuteczną politykę kadrową		x	
4. Szkoła dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu i osiągnięcie przez uczniów zakładanych efektów uczenia się w kontekście nowych trendów rozwojowych, potrzeb rynku pracy i pracodawców		x	
5. Szkoła zapewnia uczniom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		x	

¹ **Wyróżniający** (W), oznaczający poziom, który w sposób szczególny **wyróżnia się** na tle innych szkół, może stanowić wzór/przykład do naśladowania (dobra praktyka); **Pozytywny** (P), oznaczający poziom, który stanowi **potwierdzenie** spełniania kryteriów; **Wymagający doskonalenia** (WD), oznaczający poziom, który zawiera elementy **zalecane** do poprawy. W szkole, w której zostaną zidentyfikowane dobre praktyki, zostanie przyznany **Certyfikat Doskonałości Kształcenia**.

I. Analizowany kierunek kształcenia i jego program nauczania uwzględniają współczesne trendy rozwojowe, odpowiadają potrzebom rynku pracy i są zgodne z dokumentami strategicznymi woj. Podlaskiego

- 1.1. Szkoła podejmuje kształcenie w zawodzie dopasowanym do istniejącego i prognozowanego zapotrzebowania w skali regionalnej², w tym z uwzględnieniem zawodów przyszłości, w tym Przemysłu 4.0.
- 1.2. Kształcenie odbywa się w zawodzie zgodnym ze strukturą kluczowych gałęzi gospodarki w skali regionalnej, w tym ze strukturą zawodową inteligentnych specjalizacji w woj. podlaskim³.
- 1.3. Program nauczania w zawodzie tworzony/modyfikowany jest z uwzględnieniem wyników rozpoznania aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, zapewniający uczniom możliwości rozwijania umiejętności związanych z zieloną i cyfrową transformacją.
- 1.4. W programie nauczania uwzględnione są kwestie z zakresu zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu.
- 1.5. Szkoła dokonuje analizy wyników egzaminów zawodowych, szczególnie w części praktycznej⁴, a wyniki wykorzystuje w procesie kształcenia⁵.
- 1.6. Szkoła analizuje dane z monitoringu karier absolwentów⁶, a wyniki wykorzystuje w procesie kształcenia.

1. Poziom dostosowania: POZYTYWNY

2. Opis potencjału szkoły:

Kierunek w pełni dostosowany do wymogów przyszłego rynku pracy i potrzeb gospodarki regionu podlaskiego. Uwzględnia tendencje kształtujące się na rynku pracy w kontekście zawodów przyszłości, w tym Przemysłu 4.0. Jest zgodny ze strukturą kluczowych gałęzi gospodarki w skali regionalnej określonej w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, w tym ze strukturą

² Zgodnie z doroczną prognozą Ministra Edukacji Narodowej zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (<https://www.gov.pl/web/edukacja/prognoza-zapotrzebowania-na-pracownikow-w-zawodach-szkolnictwa-branzowego>).

³ Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 (https://strategia.wrotapodlasia.pl/pl/strategia_rozwoju_wojewodztwa_podlaskiego_2030/) oraz Planem rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego 2021-2027+ RIS3 2027+ (https://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/zapoznaj_sie_z_prawem_i_dokument/plan-rozwoju-przedsiębiorczosci-w-oparciu-o-inteligentne-specjalizacje-wojewodztwa-podlaskiego.html).

⁴ Należy przedstawić dane o wynikach egzaminu zawodowego w oparciu o dane CKE.

⁵ Zgodnie z Art. 122a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) szkoła około 20%-30% puli godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych może przeznaczyć na dostosowanie kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, m.in. poprzez nabywanie dodatkowych umiejętności, przygotowanie do uzyskania dodatkowych uprawnień lub certyfikowanej kwalifikacji rynkowej.

⁶ Zgodnie m.in. z danymi z monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych (<https://www.gov.pl/web/edukacja/monitoring-karier-absolwentow-publicznych-i-niepublicznych-szkol-ponadpodstawowych3>)

zawodową inteligentnych specjalizacji w województwie podlaskim oraz Planem rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego.⁷

Analizowany kierunek kształcenia i jego program nauczania uwzględniają współczesne trendy rozwojowe, odpowiadają potrzebom rynku pracy i są zgodne z dokumentami strategicznymi województwa podlaskiego. Zgodnie z doroczną prognozą Ministra Edukacji Narodowej zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy⁸ publikowaną przez MEN, zawód technik robót wykończeniowych w budownictwie, dla których jest prognozowane **istotne zapotrzebowanie na pracowników w woj. podlaskim w perspektywie najbliższych lat.**

Na podstawie przeglądu dostępnych badań i literatury przedmiotu w raporcie „Analiza spójności oferty kształcenia szkół zawodowych w województwie podlaskim z wymogami przyszłego rynku pracy z uwzględnieniem trendów w zakresie zawodów przyszłości”⁹ wyodrębniono branże, w których przewiduje się największe zapotrzebowanie na pracowników w skali krajowej w najbliższych latach i zawody, które z dzisiejszej perspektywy można uznać za zawody przyszłości i oczekiwać, że zapotrzebowanie na wskazane zawody będzie w najbliższym czasie wzrastać. Zgodnie z koncepcjami zmian na rynkach pracy, przewidywania dotyczące zapotrzebowania na pracowników w regionach wyżej rozwiniętych mogą pojawić się w kolejnych latach także w województwie podlaskim.

Wśród pięciu wskazanych branż, w których prognozuje się największy wzrost zatrudnienia w Polsce znajduje się **branża budowlana** w związku z utrzymującym się wzrostem gospodarczym w Polsce, ciągle rosnącym popytem na mieszkania i dynamicznym rozwojem budownictwa indywidualnego. W branży tej obserwowane są dwa nakładające się na siebie zjawiska – po pierwsze starzenie się kadr, po drugie odpływ pracowników z polskiego rynku budowlanego do pracy za granicą, skutkujące poważnymi niedoborami pracowników.

Technik robót wykończeniowych w budownictwie należy do grupy poszukiwanych zawodów w kraju i za granicą. Jest to zawód bardzo uniwersalny, dający kwalifikacje do wykonywania wielu prac wykończeniowych. Technik robót wykończeniowych w budownictwie wykonuje roboty montażowe, okładzinowe i wykończeniowe wykorzystując nowoczesne technologie z zastosowaniem nowoczesnych materiałów oraz organizuje, kontroluje roboty wykończeniowe w budownictwie, sporządza kosztorysy robót budowlanych. Posługuje się dokumentacją budowlaną. Opracowuje projekty organizacji budowy i robót wykończeniowych. Absolwent tego kierunku może prowadzić własną firmę remontowo-budowlaną, pracować w przedsiębiorstwach prowadzących kompleksowe usługi budowlane, w małych i średnich przedsiębiorstwach prowadzących usługi remontowo-budowlane oraz w zakładach rzemieślniczych, biurach projektowych projektujących obiekty budowlane, organach administracji państwowej i samorządowej, wytwórniach i składach materiałów budowlanych, firmach zarządzających nieruchomościami.

⁷ Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 (https://strategia.wrotapodlasia.pl/pl/strategia_rozwoju_wojewodztwa_podlaskiego_2030/) oraz Planem rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego 2021-2027+ RIS3 2027+ (https://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/zapoznaj_sie_z_prawem_i_dokument/plan-rozwoju-przedsiębiorczosci-w-oparciu-o-inteligentne-specjalizacje-województwa-podlaskiego.html).

⁸ Obwieszczenie Ministra Edukacji dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej, poz. 85, Warszawa 30 stycznia 2024 r.

⁹ Analiza spójności oferty kształcenia szkół zawodowych w województwie podlaskim z wymogami przyszłego rynku pracy z uwzględnieniem trendów w zakresie zawodów przyszłości (2024), K. Leszczewska (red.), Akademia Łomżyńska.

Wraz z dynamicznym rozwojem sektora budownictwa, istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie. Uzasadnia to potrzebę dalszego prowadzenia kształcenia na tym kierunku.

Ze statystyk Ministerstwa Edukacji Narodowej wynika, że ten kierunek kształcenia należy do grupy kierunków, w których kształcą się w województwie podlaskim stosunkowo mało uczniów biorąc pod uwagę rozwój branży budowlanej. Liczba uczniów kształcących się w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w latach 2020-2023 utrzymywała się w kolejnych latach na zbliżonym poziomie. W roku 2023 obserwowany jest wzrost liczby uczniów, co w kontekście trendów na rynku pracy jest zjawiskiem pożądanym.

Tabela 1.

Liczba absolwentów i uczniów kształconych w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w latach 2021-2023

Liczba absolwentów			Liczba uczniów
2020-2021	2021-2022	2022-2023	Stan na 30.09.2023 r.
57	71	80	347

Źródło: Analiza spójności oferty kształcenia szkół zawodowych w województwie podlaskim z wymogami przyszłego rynku pracy z uwzględnieniem trendów w zakresie zawodów przyszłości (2024), K. Leszczewska (red.), Akademia Łomżyńska.

Z danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży wynika, że w 2024 roku do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje (BUD.11. i BUD.25.) wyodrębnione w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie przystąpiło 220 osób, w tym w kwalifikacji BUD.11. – 124 osoby i BUD.25. – 96 osób. Dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w 2024 r. uzyskało łącznie 175 osób, z czego w kwalifikacji BUD. 11. – 101 osób i BUD.25. – 64 osoby¹⁰

Ze statystyk Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku dotyczących bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności za 2024 r. wynika, że bezrobotni w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie na koniec okresu sprawozdawczego stanowili niezbyt liczną grupę.¹¹

Tabela 2.

Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy za 2024 rok w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w województwie podlaskim

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni		Bezrobotni absolwenci (do 12 miesięcy od ukończenia nauki)		Liczba ofert pracy w ciągu roku
	w ciągu roku	według stanu na koniec roku	w ciągu roku	na koniec roku	
Województwo podlaskie	37	20	20	10	0

¹⁰ Informacja o wynikach egzaminu zawodowego - 2024 r.; dostęp on-line: https://www.oke.lomza.pl/images/pliki/zaw_formula_2019/2024/sprawozdanie_zawodowe_f2019_2024_podlaskie.pdf dostęp z dnia 12.01.2025

¹¹ <https://wupbialystok.praca.gov.pl/statystyki-dotyczace-bezrobotnych-i-ofert-pracy> dostęp z dnia 12.01.2025

Zambrów	4	1	4	1	0
---------	---	---	---	---	---

Źródło: Opracowanie na podstawie Bezrobotni i oferty pracy według zawodów i specjalności za 2024 r., <https://wupbialystok.praca.gov.pl/statystyki-dotyczace-bezrobotnych-i-ofert-pracy> dostęp z dnia 27.01.2025 r.

Na koniec 2024 roku w województwie podlaskim było zarejestrowanych 20 osób bezrobotnych, w tym 10 osób, to bezrobotni absolwenci do 12 miesięcy od ukończenia nauki. Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w ciągu roku, około połowa z nich znalazła pracę. Natomiast w Zambrowie były zarejestrowane w ciągu roku zaledwie 4 osoby natomiast na koniec roku był tylko 1 bezrobotny. Oznacza to, że absolwenci znajdują zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Ponadto brak ofert w urzędzie pracy oznacza, że firmy same są w stanie znaleźć pracowników w tak pożądanym zawodzie jak technik budownictwa.

Wyniki IX edycji badania Barometr zawodów dla województwa podlaskiego obrazujące, jak będzie się kształtowała relacja między popytem na pracowników a podażą pracowników w poszczególnych zawodach w 2024 r. na regionalnym rynku pracy uwiadamiają, że w grupie pracowników sklasyfikowanych jako technicy budownictwa (w grupie tej znajduje się zawód technik robót wykończeniowych w budownictwie) w zdecydowanej większości powiatów województwa podlaskiego występuje równowaga¹². Tylko w powiecie bielskim zawód ten należy do zawodów deficytowych, a w mieście Białystok i powiecie białostockim występuje na rynku pracy nadwyżka osób w zawodzie technik budownictwa.

Szkoła tworzy, a następnie w miarę potrzeb modyfikuje program nauczania na kierunku kształcącym w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie. Jest to wyrazem realizacji misji i wizji szkoły, która zakłada m.in. wyposażanie swoich uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia, pomaganie w zdobywaniu wiedzy, pozwalającej każdemu uczniowi znaleźć swoje miejsce w życiu oraz kreowanie postaw twórczych i aktywnych, niezbędnych do życia w społeczeństwie podlegającym ciągłym zmianom.

Opracowany program kształcenia na kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie pozwala na wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu tj. wykonywania robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii z zastosowaniem nowoczesnych materiałów oraz organizowania, kontrolowania robót wykończeniowych w budownictwie, sporządzania kosztorysów robót budowlanych, posługiwania się dokumentacją budowlaną. Ponadto opracowywania projektów organizacji budowy i robót wykończeniowych.

Opracowany program nauczania na kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie opiera się na podstawie programowej kształcenia zawodowego - 2019¹³. Opracowane programy nauczania poszczególnych przedmiotów zawierają własne modyfikacje autorskie, często wychodzące poza zakres treści kształcenia, który jest ustalony w podstawie programowej. Programy nauczania poszczególnych przedmiotów są modyfikowane z uwzględnieniem wyników rozpoznania aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, zapewniając przy tym możliwość rozwijania umiejętności związanych z zieloną i cyfrową transformacją. Umiejętności związane z zieloną gospodarką dotyczą stosowania materiałów o niskiej szkodliwości dla środowiska i dokonywania kompleksowej oceny cyklu życia budynku. Zagadnienia te są podejmowane na różnych przedmiotach np. *podstawy budownictwa*, *technologia systemów suchej zabudowy*, *technologia robót malarsko-tapicerskich*. W przypadku zawodu

¹² Barometr Zawodów 2024, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, M. Wasilewska (red.).

¹³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 991)

technik robót wykończeniowych w budownictwie w dobie postępu technicznego i automatyzacji ważne jest posiadanie umiejętności cyfrowych. Uczniowie wyposażani są w te umiejętności w ramach przedmiotów, m.in.: *informatyka, organizacja robót budowlanych, organizacja, kontrola i sporządzanie kosztorysów robót wykończeniowych w budownictwie, instalacje sanitarne*. W ramach przedmiotów zawodowych praca na programach umożliwiających tworzenie prostych grafik, wykonywanie rysunków technicznych, harmonogramów i kosztorysów budowlanych wyposaża w dużym stopniu w umiejętności cyfrowe.

W ramach opracowanych programów nauczania na kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie nie są wprowadzone odrębne przedmioty uwzględniające kwestie z zakresu zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu. Zagadnienia te ze względu na ich aktualność są poruszane na różnych przedmiotach m.in. *geografia, biologia, chemia*. Ponadto treści te wchodzi w zakres podstawy programowej takich przedmiotów *biznes i zarządzanie*. Również w ramach innych przedmiotów, które realizują efekt kształcenia *Bezpieczeństwo i higiena pracy tj. rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią*.

Uczniowie w umiejętności w obszarze zielonej transformacji, w tym zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu oraz umiejętności cyfrowych wyposażani są też w ramach podejmowanych przez szkołę inicjatyw. Przykładem są:

- 1) Sprzątanie świata pod hasłem: Sprzątanie Świata łączy ludzi (wrzesień 2023 rok);
- 2) Wystawa elektronarzędzi firmy Milwaukee i Dewalt, zapoznanie się z nowymi technologiami sprzętu budowlanego (wrzesień 2023 rok);
- 3) Wyjazd uczniów na Targi Poznańskie - szkolenie w zakresie nowych technologii dla technika robót wykończeniowych w budownictwie (październik 2023 rok);
- 4) Szkolny etap Olimpiady Wiedzy Ekologicznej (luty 2024 rok);
- 5) Dzień Bezpiecznego Internetu – poruszenie zagadnień na lekcjach informatyki i wykonanie przez uczniów prac z zasadami netykiety (luty 2024);
- 6) Międzyklasowy Turniej z okazji Dnia Ziemi - wystawa prac: plakaty proekologiczne (kwiecień 2024 rok).

Bardzo ważną kwestią z punktu widzenia jakości kształcenia jest analiza wyników egzaminów w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie. Szczególnie dotyczy to części praktycznej, gdyż pokazuje w jakim zakresie szkoła przygotowuje do wykonywania zawodu. Do 2019 roku możliwa była tylko analiza ilościowa, ze względu na brak szczegółowych danych z OKE. Od 2019 roku możliwa jest również analiza jakościowa praktycznej części egzaminu. Efekty analizy są podstawą do formułowania wniosków do dalszej pracy. Działaniami, które wdrożono na podstawie ww. analiz były np.: modyfikacja wymiaru godzin przeznaczonego na realizację wybranych treści dla danego działu w ramach nauczanego przedmiotu, modyfikacja bazy dydaktycznej.

W zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie po zdaniu egzaminu uczeń zdobywa kwalifikacje:

- BUD.11. Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych
- BUD.25. Organizacja, kontrola i sporządzanie kosztorysów robót wykończeniowych w budownictwie

Tabela 3.

Wyniki egzaminu w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w kwalifikacji BD.11. i BD.25. w 2023 i 2024 roku

Symbol	Zdało egzamin	Liczba świadectw	Zdawalność w województwie podlaskim
2023 rok			

BUD.11.	11	84,6%	85,6%
BUD.25.	4	57,1%	36,4%
2024 rok			
BUD.11.	4	80%	81,5%
BUD.25	9	90,5%	65,5%

Źródło: Źródło: Informacja o wynikach egzaminu zawodowego - 2023 r.; dostęp on-line: https://www.oke.lomza.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1916; Informacja o wynikach egzaminu zawodowego - 2024 r.; dostęp online: https://www.oke.lomza.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1991.

W roku 2023 egzamin w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w kwalifikacji BUD.11. zdało prawie 85% uczniów, co jest zbliżone do zdawalności w województwie podlaskim. Znacznie gorzej przedstawia się zdawalność w kwalifikacji BUD.25., która wyniosła 57,1 %. Pomimo niskiej zdawalności jest to wynik wyższy niż zdawalność w województwie podlaskim, który ukształtował się na poziomie około 36%. Oznacza to, że zaledwie ponad 1/3 osób przystępujących do egzaminu we wskazanej kwalifikacji zdała pozytywnie zarówno część teoretyczną, jak i praktyczną. Wyniki egzaminów analizowane są przez nauczycieli zawodów, w celu poprawy zdawalności. Ponadto organizowane są dodatkowe zajęcia przygotowujące do egzaminu teoretycznego. Znalazło to swoje przełożenie na wyniki zdawalności w 2024 roku. Jest to bardzo ważne, gdyż egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie jest formą oceny poziomu opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu danego zawodu, ustalonych w standardach wymagań. Jego wyniki prezentowane są na dyplomie i są istotną informacją dla pracodawców o przydatności absolwenta do wykonywania wyuczonego zawodu. Egzamin w kwalifikacji BUD.25. zdało ponad 90%, gdy średnia zdawalności w województwie podlaskim kształtowała się zaledwie na poziomie 65,5%. Świadczy to o bardzo dobrym przygotowaniu uczniów przez szkołę. Na nieco niższym poziomie ukształtowała się zdawalność w kwalifikacji BUD.11. Wyniosła ona 80%. Jest to poziom zbliżony do zdawalności w województwie podlaskim.

Monitorowanie losów absolwentów kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie jest bardzo ważne z perspektywy oceny efektywności procesu kształcenia, jak i uzyskania informacji na temat sposobu funkcjonowania absolwentów na kolejnych etapach edukacji oraz w środowisku lokalnym i na rynku pracy. Analiza losów absolwentów kończących kierunek jest robiona systematycznie. Realizowane jest to w różny sposób m.in. poprzez kontakt z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów, jak też z samymi absolwentami. Jeżeli chodzi o absolwentów kontakt odbywa się za pośrednictwem nauczycieli oraz mediów społecznościowych. Ponadto zbieraniem informacji na temat absolwentów zajmuje się pedagog szkolny, która też dokonuje w tym obszarze analiz. Szkoła monitoruje absolwentów nie tylko w aspekcie podejmowania pracy, ale też kontynuowania nauki na uczelniach wyższych. Źródłem analizy są też publikowane dane z monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Zawierają one, co prawda informacje dotyczące całej polski, ale ich analiza pozwala na ocenę trendów zachodzących w kształceniu na kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie. Ponadto źródłem informacji są dane z PUP w Zambrowie.

3. Identyfikacja potrzeb i rekomendacje

- 1) Kontynuowanie kształcenia w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie w ściślejszej współpracy z pracodawcami.
- 2) Dalsze działania podejmowane w celu utrzymania wysokiej zdawalności egzaminów zawodowych.
- 3) Wzmocnienie monitoringu i analizy losów absolwentów kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie.

II. Pracodawcy są włączeni w proces projektowania, realizacji i oceny efektów uczenia się w zawodzie

- 2.1. Pracodawcy biorą udział w tworzeniu/modyfikacji programu nauczania w zawodzie.
- 2.2. Pracodawcy biorą udział w tworzeniu/ modernizacji bazy i wyposażenia dydaktycznego.
- 2.3. Pracodawcy są zaangażowani w realizację procesu dydaktycznego, w tym praktycznej nauki zawodu (organizacja staży, praktyk zawodowych).
- 2.4. Pracodawcy biorą udział w doskonaleniu zawodowym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu.
- 2.5. Pracodawcy sprawują patronat nad wybranymi klasami w ocenianym zawodzie.
- 2.6. Szkoła realizuje kształcenie dualne w zawodzie (realizacja części zajęć w rzeczywistych warunkach pracy).
- 2.7. Pracodawcy są włączeni w system diagnozowania wiedzy i umiejętności nabytych przez uczniów i praktykantów.
- 2.8. Inne formy współpracy z pracodawcami np. uczestnictwo pracodawców w promocji i rekrutacji kandydatów do kształcenia w ocenianym zawodzie; realizacja wspólnie z pracodawcami projektów edukacyjnych, w tym prezentacji, warsztatów praktycznych; udział pracodawców w radzie doradczej w analizowanym zawodzie.

Sugerowana liczba znaków 5 400 (ze spacjami)

1. Poziom dostosowania: POZYTYWNY

2. Opis potencjału szkoły:

Pracodawcy nie biorą udziału w tworzeniu i modyfikacji programów nauczania dla zawodu technik robót wykończeniowych w budownictwie. Szkoła bazuje na programach nauczania dostępnych w ORE, które są modyfikowane przez nauczycieli prowadzących zajęcia z zawodowych przedmiotów teoretycznych i praktycznych. W szkole działa Komisja Przedmiotów Zawodowych, która obejmuje wszystkich nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych.

Baza i wyposażenie dydaktyczne nie jest konsultowane z pracodawcami. Pracodawcy nie biorą czynnego udziału w doposażaniu bazy dydaktycznej. Szkoła pozyskuje dodatkowe fundusze na modernizację sal dydaktycznych głównie z projektów.

Pracodawcy są zaangażowani w realizację procesu dydaktycznego przede wszystkim poprzez umowy na praktyki zawodowe i staże. Są to głównie pracodawcy funkcjonujący na lokalnym rynku pracy, zarówno większe firmy budowlane (Rembud) jak i te małe (jedno- lub dwuosobowe). Ponadto w ramach realizacji procesu dydaktycznego u pracodawców realizowane są wizyty studyjne, staże zawodowe oraz szkolenia branżowe. Szkoła organizuje także wycieczki techniczne na targi BUDMA i Targi w Kielcach, które umożliwiają uczniom zapoznanie się z najnowszymi technologiami dostępnymi na rynku budowlanym. Uczniowie mają możliwość uzyskania certyfikatów ze szkoleń prowadzonych w ramach projektów, realizowanych przez Szkołę (Kurs kosztorysowania Norma Pro, kurs prawa jazdy na kategorię B).

Klasy technik robót wykończeniowych w budownictwie nie są objęte patronatem pracodawców. Szkoła podejmuje działania w zakresie pozyskiwania partnerów celem objęcia patronatem klas, ale z uwagi na specyfikę lokalnego rynku pracy (średnie i małe firmy z branży budowlanej) wydaje się to dosyć trudne do zrealizowania.

Szkoła nie realizuje kształcenia dualnego.

Pracodawcy są włączeni w system diagnozowania wiedzy i umiejętności nabytych przez uczniów i praktykantów tylko poprzez ocenę wiedzy i postępów uczniów biorących udział w praktyce zawodowej. Szkoła nie posiada Rady Doradczej, której członkami byłiby pracodawcy.

3. Identyfikacja potrzeb i rekomendacje

Szkoła powinna podjąć starania aby pozyskać do współpracy pracodawców działających nie tylko na rynku lokalnym, ale także na rynku krajowym i międzynarodowym. W obecnej sytuacji na rynku pracy pracodawcy poszukują kontaktu ze szkołami kształcącymi na poziomie technika. Wiele firm oferuje współpracę w formie organizowania wizyt studyjnych w zakładach pracy, jak i wizyt szkoleniowych w szkole, które umożliwiłyby uczniom poznanie pracodawcy i pozyskanie informacji o wymaganiach jakie stawia potencjalnym pracownikom.

III. Szkoła prowadzi skuteczną politykę kadrową

- 3.1. Szkoła zapewnia kadrę posiadającą odpowiednie kwalifikacje i kompetencje adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się, które są dostosowane do potrzeb rynku pracy i pracodawców na ocenianym kierunku.
- 3.2. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym są prowadzone na analizowanym kierunku kształcenia przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkołą, w tym przede wszystkim na stanowiskach pracy, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.
- 3.3. Nauczyciele są przygotowani i wykorzystują nowoczesne metody i techniki w dydaktyce, w tym kształcenie on-line.
- 3.4. Nauczyciele w dydaktyce wykorzystują zasoby dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej lub rozwiązania wypracowane w ramach PO WER np. w ramach projektu „INNOWACYJNA EDUKACJA – NOWE MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWE”.
- 3.5. Prowadzona polityka kadrowa sprzyja międzynarodowej mobilności kadry dydaktycznej.
- 3.6. Szkoła opracowała i wdrożyła system dotyczący rozpoznania indywidualnych potrzeb w zakresie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego, wynikające z planu rozwoju Szkoły, i udziela wszechstronnego wsparcia w realizacji doskonalenia zawodowego, w tym szkolenia w zakresie wsparcia psychicznego uczniów.
- 3.7. Kadra kierownicza Szkoły podnosi kompetencje w zakresie wewnętrznych systemów zapewnienia jakości kształcenia w szkolnictwie zawodowym.

Sugerowana liczba znaków 5 400 (ze spacjami)

1. Poziom dostosowania: POZYTYWNY

2. Opis potencjału szkoły

Szkoła zatrudnia 4 nauczycieli, prowadzących przedmioty zawodowe związane z zawodem technik robót wykończeniowych w budownictwie. Prawie wszyscy nauczyciele posiadają odpowiednie kwalifikacje i kompetencje adekwatne do realizowanych programów i zakładanych efektów kształcenia. Trzech nauczycieli ma wymagane wykształcenie budowlane do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych, jeden z nauczycieli ma wykształcenie techniczne pokrewne (ukończony kierunek inżynieria środowiska). Większość nauczycieli posiada uprawnienia egzaminatora. Nauczyciele uczący przedmiotów zawodowych pracują na część etatu z uwagi na ilość klas i uczniów, uczących się w klasach technikum robót wykończeniowych w budownictwie (łącznie 46 uczniów). Szkoła dzięki wsparciu finansowemu organu prowadzącego oraz dodatkowym funduszom pozyskiwanym z projektów, umożliwia nauczycielom uzyskiwanie dodatkowych niezbędnych kwalifikacji zawodowych oraz odbywanie szkoleń branżowych i 40-godzinnych staży, które są wymagane zgodnie z zapisami KN.

Wszyscy nauczyciele realizujący kształcenie zawodowe praktyczne i teoretyczne posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte także poza szkołą. Dwaj nauczyciele posiadają uprawnienia elektryczne SEP do 1kV. Dodatkowo jeden z nauczycieli ma uprawnienia spawalnicze na metodę TIG

i spawanie acetylenowo-tlenowe. Dodatkowe wykształcenie zawodowe w zawodzie monter urządzeń sieci sanitarnych, uzyskane przez jednego z nauczycieli, umożliwia prowadzenie zajęć dla uczniów w ramach DUZ w klasie V z montażu podstawowych instalacji sanitarnych. Nauczyciele ukończyli także kurs kosztorysowania co wpływa na poziom prowadzonych przez nich zajęć, przygotowujących do uzyskania kwalifikacji BUD.27.

Nauczyciele posiadają odpowiednie przeszkolenia z zakresu edukacji zdalnej, wykorzystują nowoczesne metody i techniki dydaktyczne z wykorzystaniem platform do kształcenia on-line. Należy zaznaczyć, że nauczyciele korzystają z platform e-learningowych także podczas realizacji stacjonarnych zajęć z zakresu kształcenia zawodowego. Często instruując uczniów nawet podczas zajęć praktycznych sięgają po dostępne na stronach firm produkujących materiały budowlane, filmy instruktażowe. W dzienniku Librus nauczyciele zamieszczają także linki do materiałów szkoleniowych.

W ramach programu ERASMUS+ nauczyciele wyjeżdżają na zagraniczne szkolenia, wizyty studyjne, rozwijając przy tym nie tylko umiejętności i wiedzę z zakresu kształcenia zawodowego, ale też pogłębiając znajomość języka angielskiego (2023 i 2024- Grecja).

Szkoła opracowała i wdrożyła system dotyczący rozpoznania indywidualnych potrzeb w zakresie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego, wynikające z planu rozwoju Szkoły, i udziela wszechstronnego wsparcia w realizacji doskonalenia zawodowego, w tym szkolenia w zakresie wsparcia psychicznego uczniów. Jeden z nauczycieli, uczący zawodowych przedmiotów budowlanych, ma ukończone studia podyplomowe w zakresie oligofrenopedagogiki, co umożliwia pracę z uczniami ze szczególnymi potrzebami. Nauczyciele, w każdym roku szkolnym, mają możliwość wskazania indywidualnych potrzeb w zakresie kompetencji kształcenia zawodowego, szkoła i organ prowadzący organizacyjnie i finansowo wspierają nauczycieli w ww. zakresie.

Kadra kierownicza nieustannie podnosi swoje kompetencje poprzez uczestniczenie w różnego rodzaju seminariach, konferencjach i warsztatach. Stara się także pozyskiwać fundusze z projektów, umożliwiające sukcesywne doposażanie sal, w których są prowadzone zawodowe przedmioty teoretyczne i praktyczne oraz realizację staży zawodowych.

3. Identyfikacja potrzeb i rekomendacje

Problemem, który może wpłynąć na funkcjonowanie Szkoły, wydaje się niż demograficzny i spadek zainteresowania kształceniem w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie. Szkoła kształciła jeszcze do niedawna w zawodzie technik budowy dróg, ale z uwagi na brak zainteresowania kandydatów tym kierunkiem kształcenia został on wygaszony. Podjęcie kształcenia w zawodzie technik robót wykończeniowych wydaje się słuszną decyzją z uwagi na posiadaną bazę dydaktyczną szkoły oraz zatrudnienie nauczycieli posiadających stosowne kwalifikacje. Niestety część nauczycieli jest zatrudniona na część etatu, co wydaje się zrozumiałe przy obecnej liczbie uczniów, ale może stanowić problem w przyszłości przy potencjalnym zwiększeniu chętnych do kształcenia w zawodzie technik robót wykończeniowych.

IV. Szkoła dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu i osiągnięcie przez uczniów zakładanych efektów uczenia się w kontekście nowych trendów rozwojowych, potrzeb rynku pracy i pracodawców

- 4.1. Baza dydaktyczna jest zgodna z warunkami realizacji uczenia się w zawodzie określonymi w podstawie programowej, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na danym kierunku kształcenia.
- 4.2. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym pracowni/warsztatów są dostosowane do liczby uczniów.

- 4.3. Szkoła posiada oraz systematycznie wzbogaca i modernizuje bazę dydaktyczną, uwzględniając potrzeby wynikające z prowadzonej działalności dydaktycznej, zgodnie z potrzebami pracodawców, z uwzględnieniem perspektywicznego efektywnego wykorzystania sprzętu i rozwijanej infrastruktury.
- 4.4. Szkoła rozwija posiadaną bazę dydaktyczną w ramach analizowanego kierunku, uwzględniając możliwości dostępu do wyposażenia będącego w dyspozycji pracodawców, z którymi szkoła współpracuje, z uwzględnieniem najnowszych trendów technologicznych.
- 4.5. Szkoła wykorzystuje platformę elektroniczną (np. e-learningową), korzysta z zasobów e-edukacji, w procesie wsparcia efektów uczenia się na analizowanym kierunku kształcenia.

Sugerowana liczba znaków 5 400 (ze spacjami)

1. Poziom dostosowania: POZYTYWNY

2. Opis potencjału szkoły

Baza dydaktyczna jest zgodna z warunkami realizacji kształcenia w zawodzie technik robót wykończeniowych w budownictwie oraz wytycznymi dla organizacji egzaminów zawodowych. Szkoła posiada pracownię dydaktyczną do zajęć praktycznych umożliwiającą kształcenie w ramach przedmiotu „Wykonywanie robót montażowych i wykończeniowych”, będącego podstawą do uzyskania przez uczniów kwalifikacji zawodowej BUD.11. Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych. Sala, w której są realizowane zajęcia praktyczne, jest wyposażona w 3 stanowiska, na których jest możliwość realizowania robót związanych z montażem systemów suchej zabudowy, robót malarskich i tapeciarskich oraz robót posadzkarskich i okładzinowych. W sali znajdują się także niezbędne do w/w robót przyrządy kontrolno-pomiarowe, przyrządy do trasowania, narzędzia oraz elektronarzędzia. Dodatkowo w sali znajduje się stanowisko komputerowe z dużym monitorem umożliwiającym pokaz filmów instruktażowych i rysunków technicznych.

Liczba sal dydaktycznych, pracowni i warsztatów jest dostosowana do liczby uczniów. Uczniowie, w celu realizacji poszczególnych zajęć praktycznych są dzieleni na grupy o liczebności uczniów dostosowanej do ilości stanowisk dydaktycznych.

Szkoła posiada pracownię komputerowe z oprogramowaniem niezbędnym do kształcenia i przygotowania do egzaminu zawodowego w kwalifikacji BUD.11. i BUD27, wyposażone w 10 komputerów stacjonarnych i 15 laptopów, na których zainstalowano oprogramowanie NORMA PRO do sporządzania kosztorysów robót budowlanych.

Baza dydaktyczna jest sukcesywnie wzbogacana i modernizowana, uwzględniając wytyczne ministerialne oraz trendy na rynku pracy. Wzbogacanie bazy szkoła realizuje w ramach środków budżetowych i pozabudżetowych. Szkoła aktywnie zabiega o środki z projektów, które są przeznaczone także na doposażanie pracowni do zajęć zawodowych teoretycznych i praktycznych.

Szkoła posiada system e-learningowy będący w szkolnych zasobach serwerowych. Nauczyciele korzystają głównie z dziennika Librus do zamieszczania materiałów edukacyjno-szkoleniowych. W edukacji wykorzystywane są także dostępne testy online, które pomagają uczniom przygotować się do egzaminów zawodowych.

3. Identyfikacja potrzeb i rekomendacje

Baza lokalowa szkoły to pojedyncze pracownie. Może warto byłoby rozważyć, wspólnie z organem prowadzącym, utworzenie Centrum Kształcenia Zawodowego.

Szkoła powinna pójść w stronę intensyfikacji współpracy z pracodawcami, mającej na celu sukcesywne doposażanie pracowni do zajęć teoretycznych i praktycznych w materiały i sprzęt. Współpraca z firmami o zasięgu krajowym pozwoli uczniom na pozyskanie nowych kompetencji i umiejętności oraz umożliwi zapoznanie się z najnowszymi technologiami, które nie mogą być dostępne w szkole z uwagi na koszty sprzętu, narzędzi i aparatury.

V. Szkoła zapewnia uczniom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

- 5.1. Szkoła zapewnia pomoc dydaktyczną i materialną, sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu uczniów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi.
- 5.2. Szkoła oferuje uczniom kursy i szkolenia, pozwalające na uzyskanie Dodatkowych Umiejętności Zawodowych (DUZ), istotnych z punktu widzenia wykonywania pracy na określonych stanowiskach w kształconym zawodzie.¹⁴
- 5.3. Szkoła zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-edukacji.
- 5.4. Szkoła dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, poprzez mobilność uczniów.
- 5.5. Szkoła wspiera uczniów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku, w tym uczelniami.
- 5.6. Szkoła zapewnia uczniom ze szczególnymi potrzebami wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie uczenia się.
- 5.7. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do kompleksowych usług doradczo-zawodowych. Wspiera ucznia w dokonaniu oceny trafności wyboru zawodu, w podejmowaniu decyzji w zakresie zmiany kierunku uczenia się, kontynuacji nauki na poziomie szkolnictwa wyższego lub w ramach systemu szkolnictwa zawodowego, przygotowuje ucznia do wejścia na rynek pracy.
- 5.8. Szkoła realizuje doradztwo zawodowe oraz wspiera uczniów z uwzględnieniem tematyki związanej ze współczesnymi wyzwaniami edukacyjnymi np. edukacja medialna, higiena cyfrowa, cyberprzemoc, kompetencje miękkie np. praca w zespole, myślenie: abstrakcyjne, krytyczne, komputacyjne, umiejętność dzielenia się wiedzą.
- 5.9. Szkoła podejmuje działania na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego uczniów.

Sugerowana liczba znaków 5 400 (ze spacjami)

1. Poziom dostosowania: POZYTYWNY

2. Opis potencjału szkoły:

Celem realizacji kształcenia na wszystkich proponowanych w szkole kierunkach, placówka zapewnienia uczniom możliwość podjęcia nauki w poszczególnych zawodach, nawet w przypadku małej liczby chętnych, bowiem szkoła prowadzi zajęcia łączone, polegające na łączeniu 2-3 klas na czas realizacji zajęć ogólnokształcących, zaś dzieleniu uczniów na grupy podczas realizacji zajęć z przedmiotów zawodowych – zgodnie z wybranym przez nich zawodem. Kadra (składająca się m.in. z praktyków) jest odpowiednio wykwalifikowana i dostosowana do potrzeb edukacyjnych poszczególnych zawodów. Nauczyciele są dostępni także w godzinach pozalekcyjnych (zgodnie z harmonogramem dostępności nauczycieli na rok szkolny 2024/2025). Kadra nauczycielska jest wspomagana dydaktykami przyjeżdżającymi z Łomży i Wyszkowa.

¹⁴ Art. 122a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) daje możliwość uzyskania przez uczniów dodatkowych umiejętności w zawodach zwiększających ich szanse na zatrudnienie.

Nauczyciele wspierają uczniów na każdym etapie, m.in. poprzez prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, dodatkowo celem przygotowania do egzaminów dyrekcja przekazuje dodatkowe godziny lekcyjne (dyrektorskie).

Pedagodzy wprowadzają także innowacje pedagogiczne, np. Kreatywne powtórki z Lapbookiem (w ramach zajęć z matematyki). Organizowane są także praktyczne zajęcia na zewnątrz placówki (np. z pracownikami Wojska Polskiego).

Nadmienić ponadto należy, iż ZSA w Zambrowie stanowi ośrodek egzaminacyjny we wszystkich zawodach, w których kształci, co oznacza, że posiada pracownie dostosowane do wytycznych/wymagań egzaminacyjnych. Problemem jest jednak brak chęci/możliwości doposażania pracowni przez lokalnych przedsiębiorców, tym samym zakup nowych sprzętów jest możliwy tylko i wyłącznie z pieniędzy projektowych.

Szkoła umożliwia swoim uczniom udział w kursach i szkoleniach, dla przykładu technicy robót wykończeniowych w budownictwie w ramach DUZ mają możliwość uczestnictwa i ukończenia kursu „Instalacje sanitarne” (nadmienić jednocześnie należy, że kurs kończy się zaliczeniem) oraz realizacji kursu prawa jazdy kat. B.

Szkoła ma wprawdzie możliwość (bowiem dysponuje zapleczem organizacyjnym, technicznym i metodycznym) w zakresie uczestniczenia w e-edukacji, jednak odchodzi od tej formy kształcenia. E-learning jest wykorzystywany wyłącznie w przypadku indywidualnego programu nauczania. Ponadto nauczyciele wykorzystują portal Librus oraz media społecznościowe, np. Messenger do przekazywania uczniom materiałów, wiadomości.

Szkoła dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez mobilność uczniów, bowiem co roku realizowany jest co najmniej jeden wyjazd w ramach programu Erasmus+ (w ramach jednego wyjazdu jadą przedstawiciele min. 3 zawodów). Program cieszy się dużą popularnością wśród uczniów.

ZSA w Zambrowie odnotowuje niestety niewystarczającą liczbę lokalnych firm, które byłyby chętne do współpracy. Obecnie niewiele przedsiębiorstw zgłasza swój akces do współpracy, przy czym odbywa się ona głównie w formie technicznej, tj. podpisywania umów na czas trwania praktyk, czy też staży zawodowych. Uczniowie przygotowujący się do wykonywania zawodu technik robót wykończeniowych w budownictwie często odbywają praktyki w przedsiębiorstwie Rembud.

Do tej pory szkoła nie ma podpisanych umów z przedsiębiorstwami/uczelniami wyższymi o objęcie patronatem poszczególnych klas.

W ramach kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym przedsiębiorstwa organizują „dni otwarte”, warsztaty, wizyty studyjne, przyjeżdżają do szkoły, urządzają pokazy, przedstawiają nowości, którymi dysponują, przy czym efektem finalnym współpracy nie jest przekazanie maszyn/sprzętów do użytku placówki. Takie wydarzenia dają jednak możliwość nawiązania bliższego kontaktu z potencjalnymi pracodawcami, dla przykładu we wrześniu 2024 w ZSA odbyła się Giełda Pracy zorganizowana przez Młodzieżowe Centrum Kariery z właścicielką sklepu zoologicznego Saba w Zambrowie, która opowiedziała o początkach swojej działalności oraz specyfice pracy w branży handlowej, ponadto zachęciła uczniów do składania CV i rozpoczęcia z nią współpracy.

Placówka oświatowa bierze także czynny udział w zewnętrznych inicjatywach czy projektach, dla przykładu: "Podlaskie Forum Kompetentnej Młodzieży - rozwój samorządów szkół zawodowych: BEZPIECZNA PRZYSZŁOŚĆ" (organizatorzy: BFKK, UwB), projekt „Nakręć się na zawód” w ramach „Podlaskiej sieci doradztwa zawodowego”.

Uczniowie kształcący się na kierunku technik robót wykończeniowych w budownictwie często uczestniczą w targach oraz szkoleniach; z kolei do szkoły systematycznie przychodzą przedstawiciele handlowi celem przybliżenia uczniom oferty przedsiębiorstw, które reprezentują.

Istotnym jest, że placówka zapewnia uczniom ze szczególnymi potrzebami wsparcie dydaktyczne i materialne, m.in. w postaci organizacji nauczania indywidualnego. Ponadto ZSA w Zambrowie już podczas procesu rekrutacji rozpoznaje potrzeby uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami i nie odsyła do innych szkół, a przyjmuje w poczet swoich uczniów i

przygotowuje indywidualne ścieżki edukacyjne. Nauczyciele podkreślają dobre przygotowanie placówki do wsparcia uczniów (nauczyciele szkolą się wewnętrznie w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami). Obecnie (stan na grudzień 2024) w szkole kształcą się 17 uczniów w orzeczeniach oraz ponad 20 uczniów z opiniami z poradni psychologiczno-pedagogicznych (w zakresie fobii, bądź niedostosowania społecznego). Wsparcie dydaktyczne jest organizowane także w formie zapewnienia odpowiednich form kształcenia uczniom cierpiącym na choroby przewlekłe.

Szkoła zapewnia uczniom dostęp do kompleksowych usług doradczo-zawodowych, bowiem w placówce jest zatrudniony doradca zawodowy. W 1 roku kształcenia uczniowie realizują obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego (w przypadku wszystkich zawodów). Ponadto, w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy do szkoły przychodzą doradcy zatrudnieni w PUP, jak również uczniowie chodzą do PUP, celem uzyskania kompleksowego wsparcia w zakresie wyboru ścieżki zawodowej. Uczniowie wypełniają także testy kompetencji oraz uczestniczą w dodatkowych konsultacjach z zakresu doradztwa zawodowego (zgodnie z indywidualnymi potrzebami). W procesie wsparcia z zakresu wyboru ścieżki zawodowej aktywnie uczestniczy także pedagog szkolny. Ponadto nauczyciele starają się „wplatać” tematy z obszaru doradztwa zawodowego (w miarę możliwości) w treść prowadzonych przez siebie lekcji (nie tylko w ramach godzin wychowawczych).

Istotnym jest, że uczniowie mają możliwość zmiany wybranego przez siebie kierunku, na początku procesu kształcenia w ZSA (głównie w 1 semestrze 1 klasy). W wyjątkowych przypadkach (kiedy uczeń nie jest w stanie przyswoić objętego programem materiału) istnieje jeszcze możliwość zmiany kierunku po 1 roku (zwykle z technikum na szkołę zawodową). Nauczyciele aktywnie uczestniczą w tym procesie, by jego przebieg był jak najprostszy; obserwują uczniów i w razie potrzeby doradzają. Szkoła wspiera uczniów uwzględniając prace w zakresie obszarów tematycznych związanych ze współczesnymi wyzwaniami edukacyjnymi. Dla przykładu uczniowie brali udział w wykładzie (prowadzonym przez funkcjonariuszy policji z Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie) dotyczącym handlu ludźmi i sposobów ochrony przed tym procederem. Z kolei w ramach Międzynarodowego Dnia Tolerancji uczniowie wzięli udział w wykładzie mającym na celu przybliżenie zjawiska tolerancji oraz jej braku we współczesnym świecie, prowadzonym przez zewnętrznego praktyka. W ramach obchodów Światowego Dnia Bez Przemocy, uczniowie klas pierwszych rozmawiali o różnych aspektach przemocy, zapoznali się z praktycznymi sposobami, jakie można stosować w celu tworzenia społeczeństwa opartego na szacunku i pokojowej współpracy.

Szkoła z inicjatywy Samorządu Szkolnego organizuje liczne kiermasze, włącza się także w działania wolontariatu, co sprzyja kształtowaniu kompetencji miękkich oraz pogłębia umiejętności pracy w zespole. Samorząd organizuje także spotkania z osobami znanymi (pisarze, podróżnicy) oraz inne eventy które mają za zadanie zintegrowanie uczniów, jak również kształtowanie ich kompetencji komunikacyjnych.

W zakresie wsparcia w związku z współczesnymi wyzwaniami edukacyjnymi dużą rolę odgrywają wychowawcy klas, którzy nie tylko poruszają tematy w zakresie edukacji i higieny medialnej, jak również sposobów uczenia się oraz dzielenia się wiedzą. Tematy hejtu i cyberprzemocy są poruszane podczas spotkań z funkcjonariuszami policji, jak również podczas zajęć z informatyki; ponadto psycholog (w ramach godzin wychowawczych) także omawia tematy cyberprzemocy czy hejtu w sieci. Szkoła dba o zdrowie psychiczne swoich uczniów zapewniając im stały kontakt z psychologiem, który formalnie jest dostępny w placówce w wymiarze 15 godz., jednak w praktyce, z uwagi na dodatkowe obowiązki, jest dostępny w dużo większym wymiarze. Dodatkowo Szkoła zatrudnia również pedagoga oraz pedagoga specjalnego. Ponadto w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego (październik 2024) uczniowie brali udział w warsztatach dotyczących stereotypów związanych z chorobami psychicznymi, poznali przy tym sposoby przeciwdziałania stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Również wychowawcy monitorują kondycję psychiczną uczniów, szkoła systematycznie reaguje na potrzeby uczniów, zaś uczniowie potwierdzają, iż wiedzą, gdzie się zgłosić, gdyby znaleźli się w sytuacji kryzysu psychicznego, potwierdzają także dostępność psychologa.

Ponadto szkoła zapewnia uczniom także strefy relaksu, których powierzchnia zostanie powiększona (w ramach swoich środków).

3. Identyfikacja potrzeb i rekomendacje

1. Zaleca się przywiązanie większej wagi do nawiązania współpracy z uczelniami wyższymi.
2. Zaleca się stałe monitorowanie organizowanych w szkolnictwie konkursów przeznaczonych dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz zachęcanie swoich uczniów do aktywnego uczestnictwa w takich przedsięwzięciach. Wydarzenia konkursowe będą łatwiejsze do monitorowania po nawiązaniu współpracy z uczelniami wyższymi, które w dużej mierze same organizują, bądź biorą udział w organizacji różnorodnych konkursów.
3. Dobrze byłoby rozważyć możliwość zaangażowania lokalnych pracodawców w wybrane działania z zakresu organizacji/przygotowania programu kształcenia, dla przykładu: udział przedstawicieli lokalnych pracodawców w modyfikacjach programów kształcenia, zasad realizacji oraz szczegółowych programów praktyk zawodowych itp.
4. Zaleca się rozważenie wprowadzenie klas patronackich i doprowadzenie do sytuacji, w której na każdym kierunku kształcenia byłaby choć jedna klasa patronacka (pod patronatem lokalnego przedsiębiorstwa). Takie działanie nie tylko zwiększy prestiż kierunku, zbuduje morale uczniów, ale także wpłynie na pogłębienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
5. Dobrze byłoby rozważyć zmianę sposobu zakończenia kursów w ramach DUZ. Obecnie kursy kończą się na zasadzie zaliczenia, a wartością dodaną kursów byłby fakt ich zakończenia dodatkowym certyfikatem.
6. Zaleca się rozważenie wprowadzenia możliwości uczestniczenia nauczycieli w cyklicznych kursach w zakresie nowych trendów pracy z uczniami, pojawiających się problemów w szkolnictwie, czy też współczesnych wyzwań edukacyjnych.

*Dodatkowe uwagi, w tym dobre praktyki, stanowiące podstawę do przyznania szkole **Certyfikatu Doskonałości Kształcenia** w analizowanym zawodzie*

Sugerowana liczba znaków 3 600 (ze spacjami)